

“La Perdida” contra en Robert

La Publicidad. — Per la forsa vos heu d'oposar á que s' aixequi 'l Monument al Doctor Robert.

Els Obrers. — Per qué? No era un home honrat en Robert?

La Perdida. — Per això mateix, brétsols!

Ni las cosas del Congrés, ni l' progete d' esquadra, ni tots aquests assumptos que ab tot y ser interessants ja no interesan mes que als interessats que s' en preocupan per interès particular y que per lo tan no interessan als que desinteressadament posém tot el nostre interès en l' interès de la colectivitat catalana, totes aquelles coses, dich, no tenen avuy l' interès que per nosaltres, els catalans, ha de tenir l' assumpt del Monument al Doctor Robert.

Y no precisament pel fet en si, ni per que s' tracti d' un ilustre autonomista y gran home de ciencia, sinó per las estupidesas ab que han sortit á combatre la voluntat de Barcelona y fins de Catalunya, (que per suscripció popular ha costejat la erecció del Monument) uns quants homes sense conciencia ni amor, ni consideració envers l'home, model d' homes en totes las manifestacions de la seva vida.

Mes que *xerrameca*, cal avuy pensar, y en pocas paraules dir lo que móu als acaparadors de la conciencia obrera á fer la contra al Monument del ilustre patrici, donchs es certament incomprendible que ls que predican llibertat fins á embafar, surtin ab despòtichs manaments pera oposarse á una manifestació d' esperit purament popular que l' poble s' proposa realisar en perfecte ús de sa lliberrima voluntat.

Ja no m' vuy deturar en fer ressaltar l' asquerosa, absolutista, demagoga y arxidespòtica disposició draconiana dels caps-dansers del *trust* que per vergonya de la República s' anomenan republicans; que per riota de la Llibertat s' anomenan liberals y que per sarcasme del Progres s' anomenan progressistas. No m' vuy deturar en aixó, porque en sos periódichs mateixos no saben pas com treure arguments pera incitar als nostres obrers á *enderrocar* (y quina por!) el Monument que l' admiració y respecte popular tractan d' erigir al nostre estimat y malaguanyat patrici. Mentre *La Perdida* las empren contra l' Doctor Robert titllantlo de separatista y fent d' aixó argument pera demostrar la ignominia que l' monument representa, la Esquella den Roca afirma que en Robert no fou ni catalanista. Mentre *La Perdida* ns presenta a n' en Robert predicant odi á Espanya, la Esquella den Roca l' pinta cobert de gloria anatematisant als catalanistas perque de la seva ombra n' fem pantalla de las nostres moixigangas.

Aixó ho tracta un aixerit company de redacció y no m' hi deturare.

Analisant, donchs, el móbil que impulsa als *perdidos* á insultar la memoria del Doctor Robert y á incitar als obrers pera que s'oposin per la forsa brutal á la erecció del Monument, trobem que per lo denigrants no podem estampar els calificatius que s' mereixen. Els obrers catalans, republicans y socialistas, catalanistas y anarquistas, estiman en lo que val la memòria del honorat y sabi Patrici. Malgrat els odis que ls sectaris han infiltrat als obrers contra tot lo català, no han pogut entelar ni per un instant la unànim admiració de tots, envers el Doctor Robert.

Els han lograt allunyar al obrer del Catalanisme mentint y fent veure que aquest es enemic de la lliure expansió dels ideals moderns; li han fet creure que l' Catalanisme es clerical y burgés; li han fet entendre que combatentlo feyan obra bona per la llibertat del proletari. Mes l' obrer català raciocina, encare que molts cops se deixa portar un xiuet massa dels cants de sirena, y aquest raciocini qu' en un moment de claretat podria enderrocar el tabernacle inconsistent dels hipòcritas profanadors de la llibertat, es lo que han mirat d' evitar, pera evitar aixis aquell enderrocamet.

Perque aquest raciocini, portaria á pen-

sar als nostres obrers que si un home honrat, caritatiu y sabi, que ha escampat entre ls pobres el consol y la salut, era á la vegada apóstol d' un ideal, necessariament aquest ideal tenia de esser honrat.

Y essent honrat, l' obrer català no hauria estat lluny d' abrassarshi, mes que mes, haventhi ja avuy dintre l' Catalanisme fort y nutrit element que professa ideals radicalissims en materia social.

Es per aixó que avuy l' obrer català ha vacilat al rebre la ordre estúpida dels amos de la seva conciencia, y al vacilar s' ha sentit ferida l' ànima perque ab aquella ordre esborravan barroerament del seu cor una afecció honrada envers la bona memòria del ilustre Robert.

Es per aixó que ls obrers catalans han dit aixó es massa! Y si be per naturals recels de que ls titllin de renegats no han gosat á alsar la seva protesta, la portan dintre de tot de la sev' ànima aquesta protesta...

No temen pas els autonomistas catalans la escomesa ab que han amenassat oposarse al acte de demà. No la temem perque tenim fé en nostres ideals y aquesta fé (y lo que calgui) ns fà forts. Però dihem ben alt, perque ns consta, que si demà algú promou desordres en el moment de posar la pedra sobre la que reposarà l' homenatge que Catalunya tributa al Doctor Robert, no serán pas obrers catalans els que l' promoguin, sino pínxos pagats que si no s' espavilan trobarán algú bolet escadusser que no tenian.

Gnom

La xiulada del Tívoli

El *trust* es dona als dimonis, el *trust* està aniquilat, el *trust* no pot aguantar-se, el *trust* donarà'l badall.

D'exclamacions de l'especie que ls hi he vingut apuntant, se'n sentian á dotzenas perquè ls volia escoltar. Era aixó á la matinada del dissapte qu'hem passat quan la gent se retirava y's quedavan sols els bars y's cafès de... concurrencia y algun que altre Restaurant, esperant l'última copa ó l'últim *quidam* que allá demanés una torrada ó una coca de Montblanch, ja que la *cuesta de Enero*, com diuhens els castellans, es difícil de pujarla per aquell que no té rals.

Endemés el clamoreo que, com deya, era important, va ser degut á un suceso, forsa re-particular.

Jo per sapiguer la causa, tractantse del *trust*, es clar, vaig anarmen desseguida cap á *La Publicitat* (1)

prò com que jo ja sabia com vostés suposarán, que allí un *perdigot* no hi entra ni accompanyat d'en Marial, velshiaqui que m'estaciono prop de la porta plantat, fent companyia als curiosos que com jo feyan de nás.

¡Era hermós, era sublime! com diria entussiasmant, en Costa escribint la tesis d'un discurs de n' Buxó y Rach.

S'hi notava desseguida una angúnia general y un desconcert tan terrible d'imprecacions y de planys, que jo ja creya arribada l' hora de veure entonar el *de profundis* horrible del partit republicà.

Els uns parlavam ab ràbia y molts anavan voltant compungits al torn del *eje*, perquè ls hi dongués detalls. Ningú sabia explicar-se dels qu' estaven escoltant tantas *idas y venidas*

tanta fressa y guirigall, fins que al últim D. Eusebio, com el més interessat en quel régime que impera no se'n vagí á ca'n Pistras, va fè'l pobre ab inconsciencia que descobrissim ben clar els que'l miravam de fora, l'incògnita del trasballes d'aquell maniga-manega dels peixos republicans.

— Senyors! cridava estirantse els sis ó set cabells blanxs que porta á n' el pom d' escala, — aixó está ben revertat!

(1) Entenguix *La Perdida*.

jo s' temps que la temia l'espatoxada final, y es que'l poble no endevina que no som republicans. — Què passa? — va d' n' Porrera, que's veu que's forsa ignorant. — Que á n' el Tívoli, á las onze d'anit y representant, allò d'aquella llanterna que fà en colors virolats las nacions d'Europa, assiáticas y africanas del voltant, ya tocà'l torn á l'Espanya y al sortit'l Rey i patapla! arriau una xiulada sense poguels fer callar, que, noys, semblava una gabia plena d'aucells...

— Enterats, pró no n'hi há per...

— Sabatassas, no veus qu'aixó vol dir clar, que si are vé á Barcelona com ja havíam acordat, aquesta massa... *inconsútil* que no pensa ab el seu cap y no comprén la comèdia que aném á representar, podrà fè una... etzégalada y tot anirà á rodar y ja no podré sé alcaldé de Rey, ni podré estrarer aquella *acoladera*, que guardo nova y flamant. — Ja ho entench, per *recibirlo*, — Y donchs per què, carcamal! — Sí, te rahó senyor Sebio, gracias d'haverme enterat.

PEP DE LA TRALLA.

Les disfressas al Liceu

La veritat avans que tot! Els haig de confessar ingenuament que m' creya trobar grans dificultats per obtenir una invitació del Gran Ball de Máscaras del Liceu, pro no ha sigut aixís. Quant més preocupat estava, vareig veure ab el corresponent assombro que l' meu barber tenia un cartell penjat á la paret que deya: *Se venden invitaciones para el Gran Baile de Máscaras*, etc., etc.

Per tot te deixo, vareig dirme.

— Vinga una invitació...

— Si es servit...

Toquém y toquém, y jen paus!

Ordres desseguida perque m' treguin la pols del frach... respallada á la trona y no descuidar cap detall per donar el cop...

Per fi arribá l' hora: cap al Liceu falta gent... Es á dir, de gent no n'hi faltaba: n'hi havia molta y escullida. El cop de vista que presenta la sala es encantador, val á dirho. Els amichs Vilumara, Junyent y Gual s'hi han lluhit de debó...

— Qu'es allò?... En Junoy ballant ab una parenta seva?

Las planxes de la «La Perdida»

LA PUBLICIDAD

— Digui, Sr. Corominas, ¿que no farán rectificar allò que diu La Tralla en las «Xurriacadas»?

— No.

— Donchs me sembla que fan una planxa.

— Aixó ray; ja es especialitat de la casa!

— No, home! Es la parella de negres del Cake-Walk, que ha vingut de París expressament per aquesta festa.

— Que ho diu de debó aixó?

— Sí, senyor. De què s'estranya?

— Què vol que li digui! Trobo que no n'hi havia necessitat. Si no ho es, podrà serho.

— Que ha vist á n' en Corominas á n' el grup de las obras d'en Verdi?

— No.

— Donchs... anava de *Otello*. Que no ho sabia vosté que fà un quants anys qu'el va representar á n' aquell teatre?

— Qui, l'*Eje*?

— Ell, en persona. Fins ara no s'en havia adonat que fés comèdia?

— Home, qu'en fés are, si que m'en havia adonat, pro no sabia que ja n'hagués fet avans.

— Sempre ha fet lo mateix, sense distinció de papers: encara que ha tingut més vocació pels ridículs.

— Digui, vosté que resulta estar més al tanto: qui son aquells que anavan al costat del palanquí portant ventalls enormes?

— En Costa y en Jordá, que fán de comparsas.

— No es pás un paper gayre luhit.

— Donchs, encara gràcies.

— Carat! Sembla que allí al costat de la cascada hi ha un senyor qu'està molt preocupat.

— No parli més: es en *Don de Buen*, que fà la mar de rato qu'està mirant si las *estalactitas* son huials de *provoscidos* ó *antifáceos*. Oh! Y lo bò es que tenia de sortir á la Cavalcada á fer de os del *Siegfried* y ha fet tart.

— Aixó l'hi estranya? Com si no'n fés sempre. Veigi, are darrerament, va tardar á decidirse, pro finalment ja va veure com ho va fer.

Després de donar uns quants toms per la sala y quant ja anava á sortimen, aburrit de tantas *serpentinas* y *confettis* y... de tantas trepitjades, m'en adono qu'en un recò, voltat d'unas quantas persones, hi jeya un bullo; m'hi acosto y veig qu'era el Maleta vestit de «Mimi» de *La Bohème* y que acababa de desmayarse á conseqüència del esglay que l'hi produí l'haver vist un que anava disfressat de *Cu-cut!*, no tornant en si, fins que va veure qu'el que duya aquell disfrys no era altre que'n Llopis de *La Esquella*.

No vareig volgut saber rès més y vareig anarmen després d'haver pres algunas notícies sobre las disfressas més notables per poguerlas donar á nostres llegidors:

D. Lorenzo. — De metje (sígle xix).
Roca y Roca. — De frare de *La Favorita*.
Nello. — De conserje de la Càmara de Comers (época actual).
Moles. — De patje (de totas époques).
Junoy. — De pondonista (manresá).
Bahia y Andrés. — De llimiabotias (sígle xv).
Buxó. — De granota.
Avila. — De «lúces» (época del Costillares).
Mundi. — De mapa.
Y aixis uns quants més, tots ab una propietat espatarrant. ¡Ah! Vareig véurehi també (entre altres), vestits ab rigurosa etiqueta, l'Anglés, el Zurdo y en Porrera.

Moltas notes més vaig pendre, pro ni l'espai ni el Director me permeten transmetralshi. Sols els diré que quant deixaba el teatre vaig toparme ab nostre *Gnom*, qu'estava embadalit contemplant al gran Berenguer, y dich embadalit, perque tot hi passarli frech a frech ni va véurem.

F.

Una visita al Alcalde

— Lo senyor Batlle es aquí?
— Sí; fassí'l favor d'entrar.
— No m'hauré pas d'esperar?
— No, miri, ja'l veig allí.
— Sa Excelència cóm ho passa?
— Molt bé y vos?
— Per ara be;
Li venia a fer saber
que'l meu carré es una bassa.
— Y donchs?
— Si, tal com ho sent,
ab las plujas d'aquests días....
— Bé, vaja, aixó son manias
que agafa sempre la gent.
— No senyor qu'es vritat certa;
y aixó que li dich del meu
passa també a tot arreu
y tothom ha de està alerta,
perque es clà ab el fanch que hi hâ
tothom que hi passa s'enfonza.
— ¿Bé, vaja, voteu callar?
vos dich que no sigueu llonxa.
— Pró miri....
— Què haig de mirar;
l'altre dia vaig sortir
y ni al anar ni al venir
una gota'm vaig mullar.
Pró...
— Encara no m'enteneu?
no sigueu tan paperina.
— Veura; ¿vosté com camina?
— Ah! jo ab cotxe.
— Donchs jo á peu.

UN BREVIARI.

¡Esbirros!

Ab pena y fastich a la vegada vaig a ocuparme avuy dels insults que a la bona memoria del Doctor Robert han llençat el diari més esbirro de Barcelona, *La Publicidad* y el seu clavegueró *La Esquilla de la Torratxa*; y sobretot dels insults que a la classe obrera dirigeixen, creyentla prou malvada e inconscient per respondre als seus instints selvatges de que enderroquin el monument de un home tot cor, tot altruisme, tot abnegació, qualitats que no han passat desapercebudas per los obrers catalans, fins al extrém de haversen lamentat en los mateixos casinos republicans de las innobles intencions de aqueixos dos periódics, protestant de que ells may se prestarán a cometre las intamias a que voldrían portarlos uns quants homes indignes de trepitjar la terra, homes sens patria, sens ideals, sens respecte, moguts sols per lo despit, la enveja y sols per fins bastars propis no mes que dels impotents com ells.

Mes hasta aquí compendriam, si es vol, els insults de un Lerroux ó de un Ardid a tot lo català, al cap y a la fi desferrals de un altre poble, detritus de una rassa expulsada de per tot arreu per lo seu quixotisme, fills de aquesta rassa dominadora que se ha fet aborable sempre allí ahont ha possat la seva petja, conculcant la llibertat y trepitjant los sentiments més íntims dels pobles per ella dominats.

Aquestos, donchs, estan en caràcter y fins honran a la nostra terra ab los seus insults.

Mes lo que no té explicació de cap mena es que un home català de naixensa y abans catalanista y clerical, tot d'una pessa, es presti a fer lo paper de Judas de la seva

patria natural, per petites y miserias com ho fa'l senyor Roca y Roca.

Aquí teniu, obrers, aquest home, que contradint obertament lo que diu *La Publicidad*, are'ns surt diguent que sí, que'n Robert era un home molt honrat y bondados, etc., etc., però que per això no's deu permetre la erecció del monument, excitantlos a vosaltres, per que vos hi oposeu per la rahó de que tal monument representaria un reto a la fraternitat espanyola.

¡Hipòcrita! es veu que no té prou pit per dir lo mateix que *La Publicidad* y va rastrejant, rastrejant, per acabar predicant lo mateix qu'el diari adulador de els Portas y Marzo.

Aquí teniu al Sr. Roca y Roca, ex-director de *El Eco de las almas del Purgatorio*, el que tracta casi de lladre al Doctor Robert pochs moments després de mort.

Aquí el teniu aquest fracassat de tots los partits, aquest lacayo d'en Lerroux, que a fi y efecte de que l'assassi diputat no té inconvenient en ferir els sentiments del verdader y honrat poble català, atjant als obrers que fassin una selvatjada, que no la farán, perque ells y las demés classes socials y honradas de aquesta terra estimavan al Doctor Robert, a qui tots els Roca y Rocas no li arribaran mai en honradesa y bons sentiments a la sola de la sabata.

No, y cent vegadas no; els obrers catalans no'ns hi oposarémos a tot allò que siga honrar la memòria de un fill honrat e illustre de Catalunya; el monument se aixecarà mal l'hi pesi al Sr. Roca y Roca y a tota la foresteralla que viu de nostres suhors per després insultarnos.

Lo senyor Roca y Roca, fent de traydor de sa terra, podrà alcansar un' acta de diputat que representarà els trenta diners que li donaren a Judas per vèndre's el seu mestre.

Els que l'atian li daran els trenta diners, mes nosaltres li donarem un altre cosa: li donarem un dogal per penjarse.

Es lo premi que's dona a tots els Judas.

FIBLÓ

Una Carta interessant

Barcelona 24 de Janer de 1904.

Senyor Director de LA TRALLA,

Present.

Molt senyor meu: Me prench la llibertat de endressarli quatre ratllas a fi de quel poble sàpiga a qui cab l'honor d'esser l'autor ó quan menys haver inspirat l'indecent article contra el monument al Doctor Robert, publicat per *La Publicidad*, diari que per vergonya de la gent decenta's publica a n'aquesta capital; y l'autor no es altre que'l senyor Salvador Sampere y Miquel, federal de llautó, com vaig tenir ocasió de probarli fa dos anys en *Las Noticias*.

Es el cas, senyor director, que trovantme'l dissapte passat, dia 16 del corrent, en la platea del Gran Teatre del Liceu ahont se representava l'òpera *Garin*, al executar-se'l quart acte vaig sentir una conversa quel senyor Sampere y Miquel sostenia ab un amic seu qu'estava assegut devant meu, sense tenir en compte qu'es propi de gent inculta molestar al públic ab la xerrameca, donchs l'home, qu'es veia qu'estava indignat per semblant fellonia, aixecava la veu més de lo que'l respecte al públic permet.

Tot lo que va dir el senyor Sampere y Miquel al seu company de butaca, es calcat a lo publicat en *La Publicidad* del dillums prop-passat; qu'en Robert no tenia la talla per ferli una estatua y menys en la Plassa de la Universitat que per sa importància resulta la segona de Barcelona, que això no's podia tolerar; qu'en tot cas ahont li correspon, y ab prou seynas, es a un suburbi ó arrabal, etc...

Tals disbars va dir, que vaig creure que no estava ben centrat. Es dir lo mateix que porta *La Publicidad*, deya ell, per lo que'l crech autor de la gran pensada; y com se vulga que la colossal figura del Doctor Robert, més admirada serà per las generacions del pervindre que per las actuals, es bò que las primeras quan admirin el magnific y merescut monument que tot Catalunya li dedica, sàpiguan que hi va haver un senyor que creya indigne al Doctor Robert de ocupar l'esmentat lloch, per no tenir la talla requerida y per aixoplugarlo una bandera sectaria y antidiemocrática, que de tal califica aquest senyor a la gloriosa bandera catalana y que aquest senyor per vergonya dels fills d'aquesta terra era català y's deya Salvador Sampere y Miquel.

Crech que a n'el número pròxim de *LA TRALLA* mereix que li dediquem el principal monument, que se l'ha ben guanyat.

Dispensi, senyor director, la molestia que li ocasiono y disposi de son afm. S. S.

Joseph Arró Espita.

La moralitat al Liceu

El Porter. — No pot entrar vosté.

Corominas. — Per qué?

El Porter. — Perque vosté es home públich.

Avuy per avuy dona més posarse a las ordres d'una neula com en Corominas y ferse súbit del Emperador dels Cacahuets y esclau d'aquella negació de la llibertat y la democracia D. Nicolás I el Pontífice.

Per molts anys, Sr. Marial, concejal por derecho divino; per molts anys y bon profit.

**

La minoría republicana vol presentar al Congrés una proposició pera depurar responsabilitats sobre la pérdida de las colonias.

Si aixis fos y justicia hi hagués, *La Perdida*, *El País* y tots els diaris de la Corte haurian d'anar a presiri.

**

Perdida, *Perdida*, que te'n vas de la llengua y no podrás contenirte! Pensém que va per nosaltres allò que deyas en uns Ecos políticos de días enrera:

«Siquiera los regionalistas en sus albañales dan muestra todas las semanas de que nadie les aventaja en el insulto soez, en injuriar y calumiar, amenizándolo todo con una serie de chistes de cuadra que son el encanto de los afines de semejantes productores de ingenio.»

Chistes de cuadra, eh? Donchs de qué vols que siguin, si van per vosaltres els chistes? També es vritat que aquests son el encanto dels afines. Tant es aixís, que encara s'comenta la filipica que van clavar al amic Junoy, sense que aquest individu hagi contestat a las claretats ab que li varem enfosquir la valentia.

Que cou? Donchs poseushi fullas!

**

D. Alfons XIII, ab motiu de la recepció de Palau el dia del seu sant, va veure a n'en Silvela y li va dir:

— Ya veo que aunque se considera usted muerto para la política, no se olvida aún de los vivos.

En Silvela, molt emocionat, va contestar:

— Para actos en honor del Rey, yo no estoy nunca muerto.

Trobo que podia afegir:

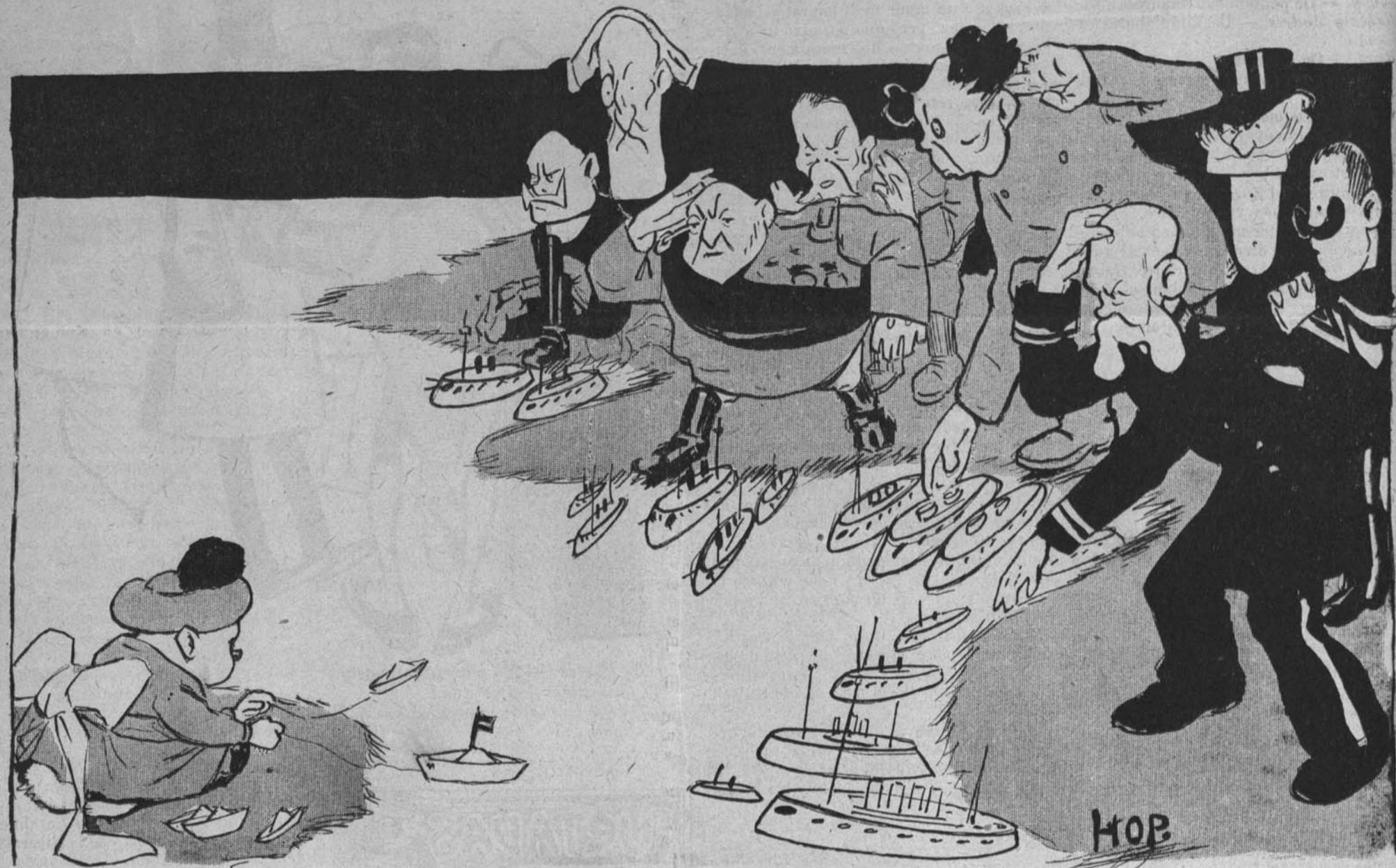
— En cambio para España he sido siempre un muerto que la patria ha tenido que cargar.

Com molts d'altres que'n coneix.

**

En Salmerón se proposa moure tabola en el Congrés perque'l Governador de Madrid no deixa exhibir fotografías del quadro de Rubens *Las tres Gracias*. Y trobo que

La Nova Esquadra

!!! Aparteu les criatures !!!

fá bé. El Governador no deu haver de prohibir tal cosa, perque per aquest camí com se comprén que's deixessin vendre'l's retrats d'en Salmerón, d'en Lerroux y demás *gracias* republicanas? Ja veuen els obrers de Barcelona com els seus elegits fan feyna en el Congrés y s'preocupan dels interessos del proletari barcelonés!

* *

Inútilment hem esperat que'n Junoy contestés als cárrechs concrets que li feya en un dels números passats l'obrer Llangort, y aixó que van corre ab insistència veus de que volian assaltar aquesta Redacció pera ferse la lley.

No hem tingut tanta sort, ab tot y saber de bona tinta que l'interessat ha tingut esment del «Comunicat» de referencia y que s'ha comentat molt entre'l's concurrents a la *Fraternitat* de Barcelona y de Gracia lo contingut del nostre darrer número extraordinari.

En canvi hem rebut cartas de felicitació à trompons y un bon aplech de datos pera acabar de posar de cos present à n'aquesta colla de vividors sense conciencia, que no tenen repugnància en fer negoci ab els ideals que de bona fé segueixen la majoria dels obrers catalans. Y are à tots mercés, y à n'en Junoy més cutis.

* *

Diuhen que l'Governador va detenir els telefonemas que 'ls corresponials dels periódichs de Madrid varen depositar pera comunicar la xiulada ab que l'públich del Circo Equestre va rebre l'retrat de D. Alfonso al esser projectat sobre la *coupletista* Mlle. Zézette.

¡Sempre la mateixa previsió en amagar al Rey l'estat d'anim dels seus súbdits! ¡No valdria mes que n'estés enterat de lo del Circo, senyor Governador?

Si jo fos Rey mes m'estimaria saberho, pera obrar en conseqüència.

* *

S'ha destapat la... El Congrés ha obert las portas y ja tornem à serhi.

En Silvela petit ha parlat molt y malaument. Ha dit que l'Govern ha nombrat alcalde de San Feliu de Llobregat à... ¿qui dirian? ¡A un separatista!

El Senyor Junoy ha rectificat pera dir que ha nombrat dos separatistas.

Qu'el que s'ha nombrat per Sant Feliu de Guíxols es separatista y *faccioso* y la mar de tonterias.

Junoy, mira que anar à abocar la rabia al Congrés fa molt criatura.

A n'aquí t'volem veure maco (dispensim que falti à la vritat.) Cumplint lo que vas prometre de que acceptarías una controvèrsia pública ab un obrer catalanista.

Potser no vols perque no t'vols tractar ab *hijos espíreos* oy? No siguis tan paticota ni tan poca... dallonsas!

* *

En Marquina s'queixa de la poca venda de llibres que hi ha à Espanya.

¿Quántas odas t'han quedat?

Jo coneix un cansalader que te las comprará si es que no son talladas.

¡Apa aprofita la ganga!

De fora

Lo que defensa en Vallés y Ribot

Gavá. — L'ambició d'un potentat ha portat à aquesta comarca lo pánich y l'excitació

Nos referim à lo que passà à Gavá y Castelldefels ab motiu de las pretensions que té lo milionari Manel Girona, qui invocant uns drets de feudalía com à successor per compra del Senyoriu de la Baronia d'Aramprunyá, se creu tenir domini en unas terras que si no fos divolit ja per lleys dictadas, s'haurian prescrit per la acció progressiva del temps en que vivim.

Y aixó ho sab tothom com també sab que

aquellas terras anomenades *sorras* ó *marinas* de Gavá y Castelldefels eran uns terrenos més baixos que'l mar y per consegüent fangosos, improductius, erms y verdaders focos d'infecció y paludisme, y que sols la constancia y fermesa d'aquells pagesos, trasmesa, de pares à fills, s'ha pogut convertir aquells fangars en camps de cultiu y producció portant en aquella comarca lo sanejament y la riquesa.

Y are qu'està tot arretglat, are que la verdor cubreix aquells sorrals sense que jamay cap apoyo ni protecció hagin tingut, are que aquells pagesos comensan à fruir de sos treballs y suadades, l'esperit feudalista d'un potentat los endogala y 'ls hi exigeix indignes condicions ab amenassa de la total usurpació d'aquelles terras.

Emprò no es aixó lo més indigne, no es la omnipotència del opulent que fá mourer casi sempre tot l'*engranat* pera agarrotar al poble, sino que hi há quelcóm més y aixó convé que ho sàpiga tothom, tan sols sigui pera desenmascarar à un de tants farsants y vividors de la política, que'n la tribuna combaten sectariment lo que per un grapat d'or llençat à sos peus defensan en son bufet.

Es necessari que se sàpiga que l'advocat à sou del opulent Girona, pera que en documents, informes y vistas judicials l'enlayri y'l defensi contra aquells pobres, es un d'aquells oradors que junt ab en Lerroux ha predicat y predica contra'l capital, la burgesia y contra la propietat y la tiranía, es un mal anomenat federal que may s'ha recordat del seu mestre ni de son programa, ja que si fos aixís se recordaria qu'en lo programa federal hi há quelcóm contrari à lo que defensa; es aquell que anys enrera en el Panadés aixecà la qüestió dels *rabbassaires*, es l'oncle d'aquell noy qu'en l'antepenúltima llegís latura se presentà com à candidat en un meeting de propaganda electoral à Gavá després d'haber dit pestes y insultat als catalanistes deya que solo los republicanos federales podian defenderes contra la indigna espoliació con que les amenazaba el sucesor de la Baronia de Aramprunyá, y altres conceptes per l'istil contra'l capital, la propietat y la burgesia: es el cunyat del actual diputat a Corts pel districte d'aquella Comarca, qui, tal igual que son parent, també tractá de la qües ió de *sorras* ab quatre paraules fortes en contra dels drets que's pretenen invocar, emprò encara es l'hora que abdos, rés hagin fet en favor d'aquells terresans y finalment qui trevalla y defensa en los tribunals els drets de feudalía invocats per lo Sr. Girona en contra dels *soraires* de dits pobles de Gavá y Castelldefels es, nada menos l'advocat DON JOSEPH MARÍA VALLÉS Y RIBOT.

Concursos de LA TRALLA

(Vegis el número anterior)

COUPLET

AVÍS

La falta material d'espai no permet publicar la llista de composicions rebudes pera 'ls dos concursos que anunciém en nostre número anterior. Ho farém en número vinent.

Ademés nos cal advertir qu'el butlleti ahont deu escriuress l'*couplet*, ha passat per equivocació un espai per omplir que di (nom y apellido.) Preguem donch als concurrents al concurs literari que deixin d'omplir l'esmentat espai, y envihin el nom y apellido baix un sobre clós.